

www.verujem.org

Свети Исак Сирин

Слово 29

О другим путевима и схватњу
различитости знања

Знање које се бави видљивим стварима или посредством чула прима поредак његов назива се природним знањем. Оно пак знање што пребива у сфери мисленог и својом сопственом снагом спознаје природу бесплотног назива се духовним, јер оно прима осете духом, а не чулима, и рођење ова два (вида познања, природног и духовног, прим. прев.) долази у душу извана, те их она препознаје. А познање које је досегло до оног Божанског назива се натприродним, и оно је особито недокучиво, налазећи се изнад познања. И созерцавање овога знања душа не прима од вештаства (материје), које је изван ње, као у прва два вида познања, већ невештаственим путем, унутар ње саме; забадава. брзо и преко очекивања оно се открива из унутрашњости бића, пошто је, по речи Христовој "царство небеско унутра, у вама" (Лк. 17,21), те се оно ни не може очекивати у познатом виду, нити се приметити као оно долази, већ се унутар слике утиснуте у скривеном уму открива само по себи, без помишљања на њега (без испољавања бриге о њему, прим. прев.), пошто ум не налази у њему вештаства (материје).

Прво се знање рађа од непрестаног занимања и са љубављу поучавања; друго је плод доброга живљења и разумне вере, док се треће наслеђује једино вером, јер се њоме знање укида, дела задобијају свршетак и чула постају излишна. Стога се знање чествује по томе у коликој мери низлази од ове границе; и што више од ње низлази, то се већма поштује. И када досегне до земље и земаљског, тада ово знање свиме влада, и без њега је свако дело хромо и несавршено. А када душа созерцање своје уздигне горе, и мисли своје простре до пренебесног, и узажели оно што је телесним очима невидљиво и што није у власти плоти, тада у свему делује вера, коју нека и нама подари Господ Исус Христос, "благословени у вијекове. Амин" (Рм 9, 5).